

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос адыга

макъ

1923-рэ ильесим
гъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къыдэкы

№ 85 (22055)

2020-рэ ильэс

ШЭМБЭТ

ЖЬОНЫГЪУАКІЭМ и 16

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП

къыхэтутыгъэхэр ыкы
нэмыйкъ къебархэр
тисайт ижүгъотштых

WWW.ADYGOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъээз

ШIушIЭ ЙофшIэнныр лъагъэкIуатэ

Коронавирусым ильэхъан цыфхэм ӏэпыIэгъу афэхъугъэнным фытегъэпсыхъэгъе йофшIэнныр Адыгейим щыльагъэкIуатэ. Партиеу «Единэ Россием» ишьольыр къутамэ и Секретарэу, Адыгэ Республикэм и Лышхъэу КъумпIыл Мурат ипшъэрылькIэ щыIэнныгъэм чыпIэ къин ригъэуцуагъэхэм гъомылапхъэхэр зэрыль ӏаль-мэкъхэр афащэх.

Общественнэ организаци-
хэм ыкы бизнес-сообществэм
зэпхыныгъе адыряIэу едино-
рассхэр ӏэпыIэгъу тедзэ зищы-
клагъэхэм алъэIэсых, йофхэм
язытет зыфдэмренэу лъэ-
пльэх. ГущыIэм пае, сэкъатны-
гъе зищэ сабыхэм янэ-ятэхэм
я Урысые организации ишьо-
ллыр къутамэ предложениеу
къыхыгъэм диштэу гъомылэп-
хэе ӏальмэкъ миным ехъу агъэ-
хазырыгъ. КIелцыкы ыгъы-

пэм клохъу, ау зепахыре узым
ыпкъ къикыкIэ непэунэм исхэ-
сэкъатныгъе зищэ сабыхэм ахэр
атырагощэштых. ӏальмэкъхэр
муниципалитетхэм alyklagъех,
зытефэхэр аратынхэу щыт.
Мэлыльфэгъум щыублагъэу
республикэм мыш фэдэ шушиI
лофтхабзэхэр щызэхашэх. Мы
уахътэм къикыкIэ гъомылэпхъе
«Единэ Россием» хэхэрэй. Ахэм
ягукуэкыкIэ врачхэм ӏэпыIэгъу
афэхъух, медицхэм машинэ
псынкIэ аратыгъ, сатышыпIэ

талъэппльэ, чыпIэ къин ифэгъэ
цыфхэм талтыIэсийнэм, ӏэпыIэ-
гъу тафхэхъуным тынаIэ тет. Мыш
фэдэ пшъэриль муниципалитет-
хэм япащэхэм афэзгъэуцугъ.
Мы лъэныкъомкIэ яшлогъэшко
къагъакло бизнесым хэщагъэхэм
ыкы волонтерхэм. ШушиI
лофтхабзэхэм хэщагъэх партиеу
«Единэ Россием» хэхэрэй. Ахэм
ягукуэкыкIэ врачхэм ӏэпыIэгъу
афэхъух, медицхэм машинэ
псынкIэ аратыгъ, сатышыпIэ

сетеу «Магнитыр» ягъусзу щай
зэриль къэмланхэр атырагоща-
гъэх. Джаш фэдэу эпидемиет
пашуекъогъэнным партиеим иллы-
клохъем ямыльку пэуагъахъэ.
Непэрэ loftxhabzэри шула-
гъэм изы лъэбэкью щыт, —
кыIуагъ партиеу «Единэ Рос-

сием» ишьольыр къутамэ и
Секретарэу, Адыгэ Республикэм
и Лышхъэу КъумпIыл
Мурат.

Адыгейим и Лышхъэ
ипресс-къулыкъ
Сурэтхэр А. Гусевым тыри-
хыгъэх.

УплъэкIун миным ехъу ашыгъ

Коронавирусыр цыфхэм зэпамыхынэм фэшI Адыгейим loftxhabzэхэр щыльагъэкIуатэх.

AP-м псаунгъээр къэухху-
мэгъэнымкIэ иминистрэу Мэ-
рэтыкъю Рустем къызэриуа-
гъэмкIэ, мобильнэ комплексхэр
къызфагъэфедэхээз мэфитум
къикыкIэ уплъэкIун миным ехъу
ашыгъ. Мы уахътэм анализ-
хэм lof адашэ.

Шъугу къедгъэкыжын, уна-
шьюо ашыгъэмкIэ, скрининг
уплъэкIунхэр зыщашигъэ мон-

бильнэ гупчэр коронавирус
уйлэмэ тест зыщашигъэ пльэ-
кыкIэ мобилнэ комплексу
республикэм щагъэпсыжыгъ.

РеспубликэмкIэ мы узыр
нахьыбэу къаэшыпхъягъэу
мэу Шоссейнэм, псэупIэ ком-
плексэу «Солнечный» зыфи-
ары апэу а уплъэкIунхэр зы-
щашигъэхэр. ЖъоныгъуакIэм
и 12-м къыщегъэжъягъэу
Инэм ыкы Яблоновскэ ашы-

жъагъэу 17.00-м нэс аш lof
ышшэшт.

Джащ фэдэу тест зыщашигъэ
агъекощырэ пунктыр Инэм куль-
турэм и Унэу дэтым (урамэу
Сединим ыцэ зыхырэм иунэу
N 42-м) къыщызэуяхыгъ.

УплъэкIуныр пшынхэр пае
паспорт закъу ишыкIагъэр. Моби-
льнэ комплексыр иофышшэхэр
цыфхэр благъэу зэмкIолэнхэм,
ахэм азыфагу социальнэ щынэ-
гъончынэр ильнинэм лъэлъэх.
Арышь, мы чыпIэм коронави-
русыр щызэпахынэм ишынагъо
щымыIэу алъытэ. Пшъэрыльу
щыIэр сымаджэм eklopIагъэхэр

нахьыбэу къыхэгъэшыгъэнхэр,
ахэм уплъэкIунхэр ягъэшыгъэн-
хэр ары.

Роспотребнадзорым AP-мкIэ
и ГъэлорышIапIэ къизэрэшха-
гъэмкIэ, мы уахътэм ехъулэу
узыр бэу къызщыхагъэшыгъе
Красногвардейскэ районым
уплъэкIун lofшэнхэр нахь игъэ-
клохъеу щызэхашэх. Хъадагъэм
цыфхэр зэреколIагъэм къыхэ-
кIэу, аш щыIэгъэ нэбгыре 12-мэ
мы узыр яIэу агъэунэфыгъ. Ахэм
ягъусагъэхэр зауплъэкIуххэх
мы пчъагъэм джыри къыххэхон
ылъэкIыщ.

КИАРЭ Фатим.

Нэбгырэ 35-рэ джыри хъужьыгъэх

Жъоныгъуакэм и 14-м ичэц-зымафэ коронавирусыр зиэгъэ нэбгырэ 35-рэ хъужьыгъэхэй Адыгейим щагъеунэфыгъ.

Пандемиер къызежьагъэм щуублагъэу чэц-зымафэ аяаэунэфыщтыгъэ пчагъэхэм егъэшпашаагъэмэ, аар пстэуми анахь къэгъэльэгъон ин.

Аш даклоу коронавирусыр къызэузыжэрэм япчагын хэхю. Жъоныгъуакэм и 14-м ехъулэу нэбгырэ 347-рэ сымаджэу аяаэунэфыгъ, чэц-зымафэ къыклоц нэбгырэ 15-мэ къяутэгъэу къахагъэшыгъ. Рес-

публика имуниципалитетхэр тштэмэ, Мыеекуапэ — 122-рэ, Адыгэкаалэ — 66-рэ, Тэххутэмыкъое районым — 59-рэ, Красногвардейскэ районым — 35-рэ, Теуцожь районым — 30, Мыеекопэ районым — 23-рэ, Коцхэблэ районым — 7, Джэдже районым — 4, Шэуджэн районым 1 ашысмаджэх.

ГЬОНЭЖЬЫКЬО Сэтэнай.

«Музейхэм ячэц» благъэкъыштэп

Онлайн юфхабзэу «Музейхэм ячэц» зыфиорэм Адыгейир хэлэжьэшт.

2020-рэ ильэсийм жъоныгъуакэм и 18-м зэкэ дунаим тет музейхэм яофишэхэм ясэнэхьат епхыгъэ мафэр аяаэмэфэкъишт. Музейхэм я Дунэе мафэ 1978-рэ ильэсийм къыштэжьагъэу къэралыгъу 150-мэ ашыхагъэунэфыкъы.

Коронавирусым ыпк къикыкъэ эпидемиологирем изытэт зэрэдээм фэш ыгъэ аар онлайн шыкъикъем тетэурагъэкъишт.

Чэц шхъалэу, жъоныгъуакэм и 16-м, Адыгэ Республикаем и Лъэпк музей хэушхъафыкъигъэ программэ къыгъэльэгъэшт. Музейм икъэгъэльэгъонитгоу чэйтэм зеклом шхъихшшт.

Шоигъонигъэ зиэ пстэури видео зеклоу «Адыгейир Хэгъэгу зэошхом иильэсхэм» зыфиорэр эпллынх альэкъишт. Заом илыхъужхэм, тамыгъэхэм ыкчи музей экспонат гъашэгъонхэм аш нэуаса афишыщих.

Ятлонэрэ зеклор «Я XVIII — XIX-рэ лэшэгъухэм адыгэхэм якултурэ ыкчи ящыкъэ-псэукъ» зыфиорэр ары зыфэгъэхыгъэр. Тильэпк инэшанэу къахэзыхъэшхэрэр, экономикэ ыкчи культурнэ зэфыщытыгъэхэй ежь лъэпкын ыкчи нэмыкъхэм зэфырлагъэхэр мыш къыриотыгъиштых. Лъэпк музейм иекс-

понат 365-рэ хэхьэ: ювелирнэ пкъыгъохэр, ижъирэ дышье идыкыным ищисэхэр, шъуашхэр, лашхэр, тарихыр къизыточыгъэр сурэттехыгъэхэр, нэмыкъхэри.

Мыеекопэ районым икраеведческэ музей иофишэхэм юфхабзэу «Музейхэм ячэц» ехъулэу ямузей аяаэпсынен зэрэхъуягъэм, аш чэлхэм якъэбар яофициальнэ сайт ыкчи ясоциальнэ хъытыу къарагъэхьашт.

Джащ фэдэу Адыгэкаалэ, Красногвардейскэ ыкчи Джэдже районхэм ямузейхэм онлайн шыкъикъем къалтыгъэхэрэм алаа программэ бай аяаэхъазыргыгъ.

Теуцожь Цыгъо имузеен Гъобэкъуа дэтым иофишэхэм лъэпк усаклом ишыгъэхъэ ыкчи итворчествэ темэ шхъалэу къагъэльэгъэшт.

Советскэ Союзым и Лъэхъужхэм Аандырхье Хъусенэ имузей ыкчи аш иквутамэхэм анах шхъалэу къыщагъэхъэзрыгъэр Хэгъэгу зэошхом Теклонигъэр къызыщыдахыгъэр мыгъэ ильэс 75-рэ зэрэхъугъэр ары.

ІШЬЫНЭ Сусан.

Квадратнэ метрэ мини 8 фэдиз агъэкъэбзагъ

Урысые Федерацаем ошэ-дэмыши юфхэмкъэ и Министерствэ и Гъэ-юрышэпэ шхъалэу Адыгэ Республика им щылэм чылпэ зыгъэорышэжыгъэхэм іэпылэгъу зэрафэхъурэр лъегъекуатэ.

Социальнэ мэхъанэ зиэ пшэхэмрэ дезинфекции ашых. Мыш фэдэ юфшэнхэр станицэу Джаджэм щырагъэхъо

къигъэх. Пстэумки квадратнэ метрэ мини 8 фэдиз зэрэль псэоли 107-рэ дезинфекции ашыгъ.

— Тикъэралыгъ щыгъэх федэн узыфитэу Роспотребнадзорым къыгъэнэфэгъэ хэущхъафыкъигъэ щыгъынхэр ашыгъэу ыкчи рецептхэр аягъхэу юфшэнхэр рагъэкъокх, — къышауягъ Урысые Федерации ошэ-дэмыши юфхэмкъэ и Министерствэ и Гъэ-юрышэпэ шхъалэу Адыгэ Республика им щылэм ипресс-куулику.

Шыгу къэтэгъэхъы, коронавирусым Адыгейим зыщими ушьомбгүнүм фэш мыш фэдэ юфшэнхэр зэрэшашэхэрээр.

ГЬОНЭЖЬЫКЬО Сэтэнай.

Кіэтхагъэхэм япчагъэ нахьыбэ хъугъэ

Ильэс къэс зэхащэрэ Урысые юфхабзэу «Библионочь 2020» зыфиорэм икэхъухэр зэфахысажыгъэх. Хэгъэгу зэошхом Теклонигъэр къызщыдахыгъэр мыгъэ ильэс 75-рэ зэрэхъурэм епхыгъэ онлайн-марафонэу «Теклонигъэм и Шэжь» зыфиорэм юфхабзэр фагъэхъыгъ.

АР-м культурэмкъэ и Министерствэ къызэрэшцауягъэмкъэ, юфхабзэм Адыгейим итхиль-еджэпэ 144-рэ хэлэжьагъ. Зэклэмки тхыгъэ 2 022-рэ къырагъэхъа.

Юфхабзэр 2020-рэ ильэсийм мэлхүүтэхэгъум и 25-м рагъэхъягъ. А уахтэм къышуябла-гъэу культурэм ицифрэ ресурс кіэтхагъэхэм япчагъэ фэдэ 2 — 3-кэ нахьыбэ хъугъэ — ахэр нэбгырэ 23 987-рэ мэхъух, зэклэмки кіэтхагъэхэр нэбгырэ 55 342-рэ. Акциер зырагъэхъягъэм къышегъэхъауягъ культурэм ицифрэ ресурс зыщизгъэзогъэхэм япчагъэ нэбгырэ 157 308-рэ къыхэхъягъ ыкчи мы уахтэм ехуулзуу къыхаутыгъэ тхыгъэ 2022-мэ нэбгырэ 207 386-рэ яплыгъэхъ.

— Юфхабзэм лъэпк зэшьмышхэр, ныбжь, сэнэхьат ыкчи епллыкъэ эзэфшъяф зиэхэр зэхишагъэх. Акцием хэлэжьагъэхэм Хэгъэгу зэошхом хэкодгэгъэ лъяхъужхэм яшэжь агъэлэплагъагъ, псаоу къэнэгъэ ветеранхэм шхъацэ афашигъагъ, агъэлэплагъагъ, — къеты АР-м культурэмкъэ и Министерствэ.

КИАРЭ Фатим.

Хэта зыIуагъэр гумэкIыгъом зебгъахынэу?

Коронавирусым зимушъомбъуным фэш! цыфхэр унэхэм къарымыкIхэу, бэу зэхэмхъанхэу унашьо зашыгъэр мэзиту хьущт. Магэ къэс юфшIепIэ чыпIэхэм ашыIэштыгъэ, пчэдыхжым къышегъэжъа-гъэу пчыхъэм нэс уахтэу илэр гъэнэфагъэу псэущтыгъэхэр унэм исинхэ фаеу хьугъэ.

Мэфэ реным къимыкIхэу унэм исхэм яуахтэ зэрэгах-кIорэм зыщидгъэгъозагь. Шуагъэ хэльэу ара, хяууми зыгъэ-поэфынм нахь дехыхиха?

МАРИНА,
бухгалтер:

— Алерэ тхъамафэм унэм съикъимыкIуу сисигъ, дистан-ционнэу юф сшIещтыгъэ. Си-

кIирэп, сиплъирэп, сыфечэ-фэу унэр зэлусэхи. Ятлонэрэ тхъамафэм тучаным съикон фае, гъомылапхъэхэм сащэкIэ. Нахь къыспэблэгъэ щапIэм ма-фэ къэс съикIуагь. Зэфэхъысы-жъэу сшIигъэр — талэкIэ зэ-рэзгъакIощтыгъэм нахь бэкIэ нахь псынкIуу ахъщэр макло. СызэргупшысагъэмкIэ, психо-логическэу ахъщэр згъекло-

ним гухахьо хэсэгъутэ. Юф сшIэнир нахь къинэу къисщэхьу. Вирузым фэгъэхъыгъэ къэбарэу зэхэсхърэмэ сигу агъэ-плты. Телевидением, интер-нетым нахь маклэрэ зафэсэгъазэ. СиIахъыл-гупсэхэм гүщIыгъу сафэхъу зыхъукIэ, гумэкIыгъу монголын псынкIуу зыэрэштыгъумэ-щым егупшысэнхэм фэсэгъэх. Ящэнэрэ тхъамафэм физкуль-турэр къызэрэсщыкIэрээр зэхэ-сэшIэ. Нахьыбэ сшхы зэрэхъу-гъэр зыдесшIэжъы. Сэр-сэрэу спортым зыфэсэгъазэ. Онлайн шыкIэм тетэу тренировкхэр сэшIих. Унэм сисыным сезэ-щыгъ, сикIын, жыым сыхэтын ыкIын къэскIухъанэу сифае сэ-хъу. КъыкIэлъякIорэ тхъама-фэхэм гумэкIыгъоу съикъэзы-бытырэм сэр-сэрэу зыщыс-хумэн, аш нахь сизэрэлъэ-шир зээгъэлэгъужынир пшъэ-рыль шхъялэу зыфэсэгъэу-жъы. Сыд хуульэми, гүэтийпэр сымухъэу, чыпIэ къиним зэ-рифэшуашэу съизэрэлхырыкы-щым сицыхъэ тель.

РУСЛЬАН,
сурэгтмэх:

— Спортым сыпыль, сери-алхэм сяпплы, унэм ишыкIэ-

гъэцкIэжъынхэр щысшIых. Ау, нахьыбэрэм сиофшIэн згэ-тылыгъэп. Сыд фэдэ чыпIи, угукIэ уфае зыхъукIэ, хэкIыпэ къэбгъотыщ. ГүщIэм пае, унэм узэрисым пае узэшын, гумэ-кIыгъом зебгъэхънэу щытэп. Аши щыпшIэнэу къэбгъотын пльэкиштыр маклэп. Уахтэ зэрэуимыл къыхэкIуу чыжьеу бгээтильштыгъэ юфшIэнхэм зафэбгъэзэн, ахэм яъцэкIэн уфежъэн амал уил.

СВЕТЛНА,
бухгалтер:

— Унэм съизэрисыгъэ уахъ-тэр шуагъэ хэльэу згээкIуагъэу сэльтийтэ. ЙIпэкIэ зыгорэхэр згээжъэнхэр къыздэмхъухэу сплытэштыгъэ, ау къызэрэчэ-кIыгъэмкIэ, пшэрыхъэкIо лаээ схэхъукIыгь. Тортхэр, щэламэхэр, нэмыкI гъомылэхъэ гъэ-

шIэгъонхэр сшIигъэх. Сабий-хэм мэфэ реным съизрамы-льэгъурэм къыхэкIуу къысфэ-зэштыгъэх. Джы — сакIэ-рысэу мафэхэр сэгъакIох. Ты-зэгъусэу унэхэр зэлутэхых, сид сшIами сиэпIыгъуух. Унэм зэ-риксхэр гумэкIыгъуу къызчи-хуурэ цыфхэр щыIэх, ау аш фэдэ гупшысэ зы такъики къысекIулахъэ.

Цыф пэпчь гупшысакIуу илэр зэфэшхъаф. Тасым псэу итыр зыхэм ызыныкьо нэс изэу, адрэхэм ызыныкьо нэс нэкIеу къашхъу. ЩысэмкIэ тэльэгъу а зы юфым гүэтийпIи гумэ-кIыгъуи хэлэгэгэйн зэрэлпльэ-кIыштыр. Ау зыщтыгъэгъу-пшэ мыхъуштыр тасым итыр зэрильэгъуштыр шхъадж ежь зэрэфитыр ары.

ГЬОНЭЖХЫКЬО
Сэтэнай.

Унэгъо мини 9 фэдизмэ къатыгъах

КIэлэцIыкIу зэрыс унагъохэм ахъщэ тедзэу сомэ мини 5 ыкIи 10 ятыгъэнэй УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр кIэшакIо фэ-хуугъэу джырэблагъэ къышыгъэ джэпсалъэм къишигъуагь.

УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд и Къутамэу АР-м щыIэм ичы-пIэ къулыкхэм ахъщэ тынры къызтефэрэ унагъохэм яльэу тхыльхэр етIупшыгъэу аштэх. Мини 9 фэдизмэ къатыгъах.

НахьыпкIэ сомэ мини 5-р ильээси 3-м зынбыжь емыхъу-гъэ сабый зэрысэу, ны мыль-кум исертификат къызэрраты-гъэхэр арь къызтефэштыгъэ-хэр. Джы унагъою 2017-рэ ильэ-сым имэлгээгъу мазэ и 1-м ылж къызфэхъуугъэхэм зэкIами къафэкIоцт.

Аш пае лъэу тхыльхэр пэ-лудзигъэ шыкIэм тетэу Пен-сиехэмкIэ фондым интернет нэклубго щыгэпсыгъэ «унэе кабинетым» е къэралыгьо фэ-ло-фашIэхэм япортал ашыптын пльэкиштыр. МФЦ-м е фондым

ичыпIэ къулыкьоу узпэблэ-гъэм уякIуалэми плахышт. Ау мыхэм пэшорыгъэшшэу защя-гъэтхын фае.

Лъэу тхыльхэр чьэпьюгъу мазэм и 1-м нэс птын уфит. НэмыкI зыпари бгэхъазырын ишыкIагъэп. Мыш фэдэ тхыльхэр республикэм къыщатыгъэр мини 8 фэдиз мэхь.

Аш нэмыкIэу ильээси 3-м къыщыублагъэу 16-м шомыкIыгъэу зынбыжь кIэлэцIыкIу-хэм нэбгырэ пэпчь сомэ мини 10 зэтэгъоу мэкьюогъу мазэм къафэкIоцт. Миры ны мылькум зыпарэки елхыгъэп.

КIэлэцIыкIу жъоныгъокIэ мазэм и 11-м къыщыублагъэу мэкьюогъу и 30-м нэс зынбыжь ильээси 3 — 16 икъу-хэрэри ахъщэ тынхэм къахеу-

бытэх. ГүщIэм пае, жъоныгъуа-кIэм и 13-м сабийм ынныбжь ильээси 3 хуульэмэ, мэльиль-фэгъу ыкIы жъоныгъокIэ мазхэм сомэ мин тфырытф къы-фекIоцт, мэкьюогъу зэтэгъоу сомэ мини 10 къыратышт.

Жъоныгъуа-кIэм и 12 — 13 мэфиттум ПенсиехэмкIэ фондым ичыпIэ органхэм сомэ мини 10-р агъэпсынэу унэгъо 800-м ехуу къяолагь.

Мыш пае тхыльхэр чьэпьюгъу мазэм и 1-м нэс птын уфит. ЧыпIэ органхэм е МФЦ-м уякIуалэми плахышт. Паспорты, кIэлэцIыкIу къызэрхъу-гъэр къэзыушихъатырэ тхыльхэр ыкIы банкын исчетэу ахъщэр къызэрхъяштным иномер ишыкIагъэхэр. Интернетыр бгээ-федээ птынэу амал ёшы.

**ПЕНСИОННЫЙ ФОНД
РОССИИ ОНЛАЙН:**

**ВАШ
ЛИЧНЫЙ
ИНТЕРНЕТ-
КАБИНЕТ**

**Электронный
сервис ПФР**

Позвоните на горячую линию 8-800-200-00-00 или напишите в чате в правом верхнем углу страницы.

**Платформа для
личного кабинета**

Доступ к личному кабинету ПФР и его функциям.

**Платформа для
личного кабинета**

Доступ к личному кабинету ПФР и его функциям.

ВЫПЛАТЫ НА ДЕТЕЙ ОТ 3 ДО 16 ЛЕТ

Проверьте свои данные в Вашем личном кабинете на сайте ПФР.

Все граждане Российской Федерации, имеющие право на получение выплаты на детей от 3 до 16 лет, могут воспользоваться услугами ПФР для этого.

ПЕНСИОННЫЙ ФОНД РОССИИ

WWW.PFR.RU

Ахъщэ тынхэр сабыир ыплу-нэу е лъыпльэнэу къаызыхы-гъэхэм къааратышт. Ахэм лъэу тхыльхэр фондым ичыпIэ органхэм МФЦ-м щатын фае. КIэлэцIыкIу къызэралахыгъэр къэ-

зушыхъатыре тхыльхэр ишы-кIагь.

**УФ-м ПенсиехэмкIэ
ифонд и Къутамэу
АР-м щыIэм
ипресс-къулыкъу.**

ХЭГЬЭГУМ ИМЭФЭ КЬИНХЭМ ЯЛЫГЬЭ

УДЖЫХҮ АДЫЛДЖЭРҮЙ

ТЕКЮНЫГЬ!

1945-2020

Теүцожь районым ит къуаджэу Гъобэкъуае 1913-рэ ильэсүм лэжээкю унэгьо лужум къихуухьагь. Адыгэ къелэгъеджэ еджаплэр 1930-рэм, Краснодар дэт ашпээрэ къелэгъеджэ еджаплэр 1934-рэ ильэсүм къуухыгъях. Къуаджэм дэт еджаплэм, еланэ къоджэ Советын юф шигалт, 1937-рэ ильэсүм дзэм ашагь, гъэзетэу «Красное Знамя» зифилю Вла-дивосток къышыдагъекырэм

Ахьмэдрэ 1933-рэ ильэсүм къелэджаюхъем апае къыдагъэ-кыгъэ тхылтым, латин хъа-рифхэмкэ тхыгъэу «Завод» зифилю Адылджэрэе иусэ апэрэу къыдагъэхъагь.

Мэгырзы, мэхъапщэ
Етупущыгъэу мэбыу,
Зэблэуз ихьашуухэр къе-чъекы
Дунэяккэр ыклоцы щагъечьы.

Кіэлэ ныбжыккэр зыдэшы-е-

Адылджэрэе къызэрыхъухъагь. Ятэу Исмахильэ гъобэ-къуаехэм ахэтэу 1918-рэ ильэсүм «Красный террором» зыхэкъуадэм, шъэуицырэ пшъешитурэ къыльэхэнагъехэу Гощхурае исабийхэр ыпшукъыгъэх. Ыгурэ ыпсэрэ зыхильхъагь эзклагъэх ным ильфыгъехэр, ау Адылджэрэе гуккэ нахь пэблэгъагь. Ным ипсынклагы, игульти, игупши зэхэугъоягъехэу Адылджэрэе хэлтигъэх. Хъалэ-

щэхурае иаужыре мафэхэм къанэсэу ильфыгъэ иогъэ-шагъэхэр игупши сэмэ ахэмизхэу, ыулэ тельтигъэх. Ахэмкэ ныр щылагь, игашэ айыгыгь. Тыдэ куагъэх, хэт хэхъагъэми а гупши сэхэмкэ Гощхурае цыфхэр щылэнгъэх фильтэхэу, ыгъэдэонхэ, ыгъэгүгъэнх ылтэкиштыгь.

Лъэхъан чыжээм гъогу лъа-гуу имылэу къуаджэр орыжы-лъагъэ, шункыгъэ. Зычэхэ чыиф унэжымэ нэф къары-мылсэу хъыбэигъэх, чылагъэх. Адылджэрэе игупши сэхэмкэ ахэр ным къыфызэблихъуштыгъэх. Гүгэ лъагэмэ клаалэр айыгыгь, ныри нэмькү дунай хищэштыгь.

«Шыблэм ыкучачи пчыкэм инэфи тээ къидгэхъаштых, дгээ-юршиштых. Огуми чыгуми зэфэдэу тащызекштых, тызыфэе амалхэр къыхэтхъаштых, тунэхэр къэдгээнэфыштых, къэдгэ-фэбэштых. Тигубгъохэр куучэхэтимыльхэу тилэжыштых, тиконихэр ушьгээ зэптиштых. Унэ поэуплэхэр зэтхэху мижью-мэ ахэтшыкыштых, орыжхэр идгэгэцүкынхи гъогухэр ахырытиштых, мижьюкэ тедгэ-чыкынхи къэдгээнэфыштых. Унэмэ тарымыккэу тызэдэгү-шылэжээ тыхуушт», — ылоштыгь Адылджэрэе.

А постэури пшилээ бэмэ къа-шыгъуштых, ау ильфыгъэ къы-лохэр ным ышошь хүүштигъэх, ахэмкэ щылагь. Непэ къуаджэм щылэккэ-псэуккэу фэхүгъээр зыплэгъука, Адылджэрэе игупши сэхэмкэ илэгүумэ лэшэгъука апэ зэртигъээр къыб-гурэожы.

Иредакции щылэжагь. Адыгэ хэкум къызэгъээжым гъэзетэу «Социалистическе Адыгейим», «Адыгэ тхыль тедзаплэм» юф ашишагь. Усэхэр ытхыщтыгъэх. Адыгэ тхаклохэм, усаклохэм ящи-лэккэ-псэуккэ фэгъэхьыгъэ очерхэр, тхыгъэхэр къыхиуты-штыгъэх. Адылджэрэе арап, латин хъарыфхэм, нэужым кириллицэми арьлыу тхэнэу ильо ифагь. Краснодар щеджээз, еджаклохэм ахэтэу Яблоновскэ консервышт заводыр къараагъэлэгъунэу защэхэм «Завод» зифилю усэр щитхыгъагь. Усэм имэхъанэки, изэ-гъэфагъеки шэпхъашум ильэу альтигагь, къелэджаюхъем апае къыдагъэгъигэ тхыльхэм къадагъэхагь. Адылджэрэе тхыль къидигъэйнэу ыгъэхъазыры-штыгь, ау ильо ифагъэп. Нэмьц фашист техаклохэр хэгъэгум къызытебанхэм, ежь ильэука 1941-рэ ильэсүм тигъэгъээз мазэм ыклем дзэм ашагь. Охтэ къекын къыкыц «Жъоно Плъижъым иорден, Хэгъэту ззошхом иорденэу апэрэ шуа-шэ зиэр къыфагъэшьошагъэх. Орловскэ-Курскэ дугам зээ мэхъаджэу щыкыгъэ 1943-рэ ильэсүм хылтигъэу къышауяа, госпиталын чэлтигъэу игашэ ыуухыгь, къалэу Севскэ щагъе-тильтигъ.

Ижыре шэн-хабзэхэр щыз-рахъэхэу адыгэ унэгьо лужум

ицэхэгъээжээ хэдэгъэхэу адыгэ унэгьо лужум

ЧІАНАГЪЭП

А дылджэрье Атхэкю-усаклохэу Пэрэнкъо Мурат, Кэстанэ Дмитрий, Жэнэ Кырымызэ, Лъэустэн Юсыф, Хъаткъо Ахъмэд, Джэнчэтэ Мурат иныбджэгъугъэх, иЮфшІгъугъэх. Зэдеджагъэхэу ахэтыгъэхэри макІеп. ЛъэхъаныкІэм ахэр иорэдынга-гъэх, илэжъэкГуагъэх, адигэ лъэп-къым ишІэнэгъэ сиджы зэдынту-гъэх.

фашист взводиту фэдиз аукыгъ, пулемет ыкы миномет чыплиш зэхакуятаа. Аш ыуж, псэуплэе Дон зыфиорен Уджыхум акын хэлтээ шигъэпсигъе пытаплэе пыир къеколен ымилтэклэу, зэрарышо арихэу язэуягъ. Мы чыплэе Адылджэрье Жъогъо Глыжым иорден кынцилэжьыгъ.

Ятлонэрэ тхапэу Адылджэрье фатхыгъэм мырэущтэу кыщело:

«Къалэу Брянскэ зылыгъ фашистхэр аубытынхэу къауху-рэихэ зэхъум, анах чыплэ зэжъуу иэм Адылджэрье зыхэт полкыр агъэкогъягъ. Бэдээгъу мазэм иблым щегъэжьагъэу ишшыкнутум нэс мешолыгъа-ер щызэрхъэу псэуплэхэу Красновскэм, Страшновскэм, хэгъошхъэ шыгуу лъэбэкью 251-рэ зильэгагъэм ыкы къалэу Дмитровск-Орловскэм адэт фашистыдзэхэр щызэхагъэтэ-къуягъэх. А мээ дэдэм и 26-м щегъэжьагъэу и 30-м нэсэу псэуплэхэу Пушкинскэм, Михайловскэм, Шведниковы зэо хыльэ дэдэхэр ашыгъуягъэх. Адылджэрье зипээ ротэм пулемет зэрэлт пытаплэхэу 14, минометнэ батарейхэу 6 зэхакуятаа, нэбгүришьзэм ехъурэ фашистхэр аукыгъэх, ежыри хыльээр къаулагъ.

Лыгъэ-блэнагъэу, псэемы-блэжныгъэу а чыплэ щызери-хагъэм пае Хэгъэу зэошхом иорденэу аэрэ шыуашэ зиэр кыфагъашошагъ, ау кыратыжынэу итъо ифагъэп. Адылджэрье госпиталын чиэлтээю йоныгъо мазэм и 14-м, 1943-рэ ильэсэм идунаи ыхъожьыгъ. Къалэу Севскэ ихадэ щагъэтэлтижьыгъ.

Адылджэрье щымыгъэжъэу зэрхэхээ тхапэу Гощэхурае кыфагъэхжыгъээр ыпашхъэ итъеу, еплымэ, ишшо иуагъэхэр къыдипчыжыхъээз, ыгъэжекъыгъагъ.

Адылджэрье ыгъэшагъэри ытхыгъэри маклэми, шыпкъа-

гъэу хэгъэгум фырилагъэмэ, машоу ыгу щыблагъэмэ зычыкэ лыдэу игъашэ кыышынэфыгъ. Уенэгунен щытыгъэп, ар псэугъэмэ, Лыжъукъым ижъуагъо кызызрилэжжыщтыгъэм, гупшишэ пытэ зэрихъэу, шэниньгъэлжъэу, усэктю-тхэкю цэрило зэрэхъущтыгъэм.

Адылджэрье тхэкю-усаклохэу Пэрэнкъо Мурат, Кэстанэ Дмитрий, Жэнэ Кырымызэ, Лъэустэн Юсыф, Хъаткъо Ахъмэд, Джэнчэтэ Мурат иныбджэгъугъэх, илофшІгъугъэх. Зэдеджагъэхэу ахэтыгъэхэри маклэп. ЛъэхъаныкІэм ахэр иорэдынга-гъэх, илэжъэкГуагъэх, адигэ лъэпкъым ишІэнэгъэ сиджы зэдынту-гъэх. Адылджэрье янэ опсэуфэкэ зэнэбджэгъухэмэ ашыгъупшагъэп, агъэгъоцагъэп: гъунэ лъафыгъ, фэкГуагъэх, анаэ тетыгъ.

Тхаклом ишшыгъэ, игъашэ дэкодыжьмэ — тхаклон! Аш фэдэр ышхъэ фэусэжьгъэ къодыу — публицистэу къенжьы. Ау тхаклом хъугъэ-шалгъэу кыгъельгъорэм, цыфмэ ягупшишэе яшэн-зекуякъэрэ щызэпигъэуцхэу, ашкэ шалхъэ хъужьыра зэфагъэр кыгъельгъоу, аш да克лоу бзэм иамалхэр кынэштэу тоф адишшагъэмэ — джар тхакло, лэжъакло. Аш фэдэм итхыгъэ ишшыгъэ мэхъу, лъэхъаныр лъегъекуатэ, цыфхэми къаҳэнэжьы. Аш нэмийкэу гъашэ гъогоу тхаклом кыкүгъэми цыфхэм мэхъанэшхораты. Адылджэрье ишшагъэгъогу игупшиши зэтэфхэу лъэшыгъэх, къэбзагъэх. Хэгъэгуми лъэпкъими ашфышигъагъ. Джы кынэшыгъэм аш итхыгъэхэр ашыгъупшэхэрэп: ижъирэ тхаклэм имэкъэзэрашхэр зэклиджехыхъэу амакъэ кынэштэу, кынэхтыхэхэу мэлсэух, таьэгупшишэ, тагъегумэкъэу итхыгъэ-мэ тяджэ.

Заводыр мэгырзы, мэхъап-шэ, Етлупшыгъэу мэбыу, Зэблэузэ ихъашъохэр къечкъыи Дунэякъэр ыклюцы щагъэчы.

ГҮҮКІЭЛІ Нурбай.
Адигэ Республика-ит-
хаклохэм я Союз хэт.

А дылджэрье Азынэзэогъэ охътэ кіэкыим Жъогъо Глыжым иорден, Хэгъэгү зэошхом иорденэу аэрэ шыуашэ зиэр къылэжьыгъэх.

Искусствэр — тибайныгъ

ИльэгапІэ идэхапI

Республикэ филармонилем иэстрадэ купэу «Ошъутенэм» иорэдылоу, Адигэ Республика-ит-хаклохэм изаслуженнэ артисткэу Даутэ Сусанэ искусствэм ыбзэ гурыгъошоу ельытэ.

— Бээ зэфэшхъафхэмкэ орэд къесоныр сшоғъашэгъон, — игупшишэхэм тащетгэйгъуазэ Даутэ Сусанэ. — Бээр псэм фэзыгъадэхэрэм гукэ адесгъаштэ.

— Тыркуем, Китаем, Израиль уащыгъагъ. Зэлукігъухэм сыда шыогъашэгъонэу ахэ-пльэгъуагъээр?

— Адигеим иансамблэ цэрило «Налмэсэм» сиргишь-сэу Китаем аэрэу сышыгъагъ. Тызыуякъагъэхэм орэдым изакъоп ашогъашэгъоныгъэр. Адигэ къашъохэр, тильэпкъ шуашхэр лъэшэу агу рихыгъэх. Концерт ужым тиаристхэм къагоцуухээ, нэбгырабэмэ нэпээпль сурэтхэр атирахыгъэх.

— Тыркуер, Израиль...

— Ахэри гуфэбеныгъэ ахэлтээ кытпэгъокыгъэх, ау кынэхэгъэши сшоигъор адигэ биракъым мэхъанэу ратырэр ары. Тыдэ тащыуякъагъэми, адигэ биракъыр агъэбатээз, «шүкъеблагъ» кытала. Адигэ биракъыр агъэгъэу чыхъэзэххэхэм ачысих. Биракъыр псэ зыптийм фагъадээз, фэсакъых.

— Адигэ орэдхэм тильэп-къэгъухэр къакіеупчіхэ?

— Сыд фэдиз къафэплюагъэми мышьыхэу къыодэх. «Джэгур», «Си Къэсэй», нэмийкльэпкэ орэдхэр икірэйкэу къесонэу къыкіэлтэгъуагъэх.

— Сусан, Урысыем ителе-къэтинэу «Жъогъуакэм» ухэлэжьагъ, финалым унэсигъ.

— Зэнэкъоххэр еджапэ тфэххъух. Ар къыдэслэйтээз, нэмийкэ зэлукігъухэм зафэсгъэхъазыры.

— Ахэр кытэплющха?

— Эстрадэ купэу «Ошъутенэм» сыхэт. Адигабзэки, урысыбзэки орэдхэр къэтэх. Художественнэ пашэу Хэкіэко Алый орэдхэрэхэр кытитигъэх. «Жъуагъор» зыфиорэр тиунэхэм тарысэу зэтэгъашэ. Ти-концертхэм ашыщ шлэхэу къынэштэо тшоигъу. «Усымылтэгъум» зыфиорэр зэхахъэхэм ашысгэгъэжынчы.

— Ижъирэ лъэпкэ орэдэу «Гошэгъэгъым игъыбзэр» дахэу къэоло. Ари бэшшагъэп зызэхэтхыгъэр.

— А орэдир ильэси 5-м ехъургъэу сыгу ильгъэ шъхье,

къэуякъеу кыифэзгъотыщтыр ишшэх кысфэхъущтыгъэп. Ис-кусствэр гурыгъошоу, ау орэд пэпч къэуякъеу кыифэбгъотын фое.

— Артист цэрилохэм тамэ зыратыгъэ орэдхэм уядэзүэ, ори ахэр къаплохэ шылонгъохува?

— Гум лыгъесырэ орэдым хэта фэмье? Урысыем, Ахъязым язаслуженнэ артисткэу, Адигеим инароднэ артисткэу Нэхэе Тэмэрэ сиргишэджа. Гынэжыкъо Аскэрро Хыакынэ Заремэрэ зэдаусыгъэ орэдэу «Тызэхэкъыжыр» къесонэу Нэхэе Тэмэрэ къысэлэйгъу. Ис-кусствэм пышагъэхэм ари шлэхэу зэхахыщ.

— Уигухэль благъэхэмкэ тизэдэгүүштэгъу тыухы шылонгъохува.

— Иорданием ис тильэпкъэ-гъухэм зэхыныгъэхэр адисилэ зэрэхъуяа сэгъэгушо. Интер-нетымкэ адигэ орэдхэм язгъэ-дэуцых.

— Уимурадхэр кыбдэхун-хэу пфэсэло.

— Тхъауегъэпсэу.

ЕМТЫЛЬ Нурбай.

Иоф цыкIу щыIэп, Лы цыкIу мыхъумэ

Къезанэкъо Джэбагъ ялъэгүнэу, акъыл къерахынэу, еджэнджешишынхэу пшиту чыжъэу къикли къэкъуагъэх. Джэбагъ иунэ къагъоти, зыкіеупчіхэм къарауягъ:

— Шыузым игъусэу бжын егъэтгэхъашэш хатэм хэс.

— Олахэ шыузым бжын дээгъэтгэхъашэу хатэм хэсийм акъыл къерахынхэу пшиту чыжъэу.

— Мощ фэдиз къэскүгъэу сидэу щытми зэссымыгъэлъэгъо олахээ сымыклюжын, — ыууи адрэр еблэгъагъ.

— Хыакъе уил, Джэбагъ! — зыралом, хатэм къыхэкъыжы хыакъеупчіхэм къуагъэ.

— Адэ, пстэуми чэзыу я. Сэри сисабыгъом чышым сытесэу синьбджэгъу цыкүмэ сахэтигъ. Нахь ин сизэхъум, шым сытесэу силэгъумэ ашлэрэр адэсшагъ: пхъэлэшакъе сывгээ сэгъэгушо. Жъы сизэхъум, слъэ-къыжырэр аришь, шыузым бжын дээсшэ. Иоф цыкIу щыIэп, лы цыкIу мыхъумэ, — ыуагъ Джэбагъ.

МАМЫРЫКЬО Нуриет.

Адыгэ Республикэм и Лышьхъэ и Указ

Адыгэ Республикэм и Лышьхъэ 2020-рэ ильэсүм мэлыльфэгъум и 3-м ышыгъэ Указэу № 41-р зытетэу «Коронавирусым Адыгэ Республикэм зыщимыушомбъунымкэ юфтхъабзэу зэрхъащхэм яхыллагь» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгь

Федеральнэ законхэу «Цыфхэмрэ чыпшэхэр чыюпс, техногеннэ нешаннэ зиэ тхамыклагъохэм аштуухумэгъэнхэм ехыллагь», «Санитар-эпидемиология лъэныкъомкэ цыфхэм щылэкэ тэрэз яэнхэм ехыллагь» зыфиорэм адиштэу **унашьо сэши:**

1. Адыгэ Республикэм и Лышьхъэ 2020-рэ ильэсүм мэлыльфэгъум и 3-м ышыгъэ Указэу № 41-р зытетэу «Коронавирусым Адыгэ Республикэм зыщимыушомбъунымкэ юфтхъабзэу зэрхъащхэм яхыллагь» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихбэзэгъэуцугь эзхэгъуягъэхэр, 2020, № 4) мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) а 1-рэ пунктым иа 1-рэ подпункт: а) иабзацэу «б»-р мыш тетэу къэтыгъэнхэу:

«б) Урысые Федерацием и Президент 2020-рэ ильэсүм мэлыльфэгъум и 2-м ышыгъэ Указэу № 239-р зытетэу «Коронавирусым земыгъэушомбъугъэнхэм, Урысые Федерацием щыпсэухэрэм санитар-эпидемиология лъэныкъомкэ щылэкэ тэрэз ягъэгъотыгъэнхэм яхыллагь» зыфиорэм (Урысые Федерацием ихбэзэгъэуцугь эзхэгъуягъэхэр, 2020, № 14), Урысые Федерацием и Президент 2020-рэ ильэсүм мэлыльфэгъум и 28-м ышыгъэ Указэу № 294-р зытетэу «Коронавирусым земыгъэушомбъугъэнхэм, Урысые Федерацием щыпсэухэрэм санитар-эпидемиология лъэныкъомкэ щылэкэ тэрэз ягъэгъотыгъэнхэм яхыллагь» зыфиорэм (Правовой къэбархэмкэ официальна

интернет-порталыр (www.pravo.gov.ru), мэлыльфэгъум и 29-рэ, 2020-рэ ильэс), Адыгэ Республикэм и Лышьхъэ 2020-рэ ильэсүм мэлыльфэгъум и 10-м ышыгъэ Указэу № 45-р зытетэу «Коронавирусым земыгъэушомбъугъэнхэм, Урысые Федерацием щыпсэухэрэм санитар-эпидемиология лъэныкъомкэ щылэкэ тэрэз ягъэгъотыгъэнхэм атегъэпсихъагъэу Урысые Федерацием и Президент и Указхэм ягъэцкэнкэ амал тедзэу зэрхъащхэм яхыллагь» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихбэзэгъэуцугь эзхэгъуягъэхэр, 2020, № 4) адиштэу агъэцкэн алъэкыицтэу юфэу Адыгэ Республикэм и Лышьхъэ 2020-рэ ильэсүм гъэтхапэм и 18-м ышыгъэ Указэу № 27-р зытетэу «Гъэлэшьгъэу юф зашэн фэе шапхъэхэм зэрхатхъэхэрэм ехыллагь» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихбэзэгъэуцугь эзхэгъуягъэхэр, 2020, № 3) мы Указым зэрэшгъэнэфэгъэ шыким диштэу къызэтирамыгъэуцугъэм зэрэклохэрэр (къызэрикыжхэрэр);

б) абзацэу «в»-м хэт гущылхэу «Урысые Федерацием и Президент 2020-рэ ильэсүм мэлыльфэгъум и 28-м ышыгъэ Указэу № 294-р зытетэу «Коронавирусым земыгъэушомбъугъэнхэм, Урысые Федерацием щыпсэухэрэм санитар-эпидемиология лъэныкъомкэ щылэкэ тэрэз ягъэгъотыгъэнхэм шапхъэхэр загъэфедэштэх плаильэр лъыгъэктэгъэнхэм ехыллагь» зыфиорэр амал тедзэу зэрхъащхэм яхыллагь» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм и Лышьхъэ 2020-рэ ильэсүм мэлыльфэгъум и 10-м ышыгъэ Указэу № 45-р зытетэу «Коронавирусым земыгъэушомбъугъэнхэм, Урысые Федерацием щыпсэухэрэм санитар-эпидемиология лъэныкъомкэ щылэкэ тэрэз ягъэгъотыгъэнхэм шапхъэхэр загъэфедэштэх плаильэр лъыгъэктэгъэнхэм ехыллагь» зыфиорэр амал тедзэу зэрхъащхэм яхыллагь» зыфиорэм (Правовой къэбархэмкэ официальна

Указэу № 45-р зытетэу «Коронавирусым земыгъэушомбъугъэнхэм, Урысые Федерацием щыпсэухэрэм санитар-эпидемиология лъэныкъомкэ щылэкэ тэрэз ягъэгъотыгъэнхэм атегъэпсихъагъэу Урысые Федерацием и Президент и Указхэм ягъэцкэнкэ амал тедзэу зэрхъащхэм яхыллагь» зыфиорэр хэгъэхъогъэнхэу;

в) абзацэу «г»-м гущылхэу «(Правовой къэбархэмкэ официальна интернет- порталыр (www.pravo.gov.ru), 2020, мэлыльфэгъу)» зыфиорэр хэгъэкыжхэу;

г) абзацыкэу «и»-р хэгъэхъогъэнхэу ыкы мыш тетэу ар къэтигъэнхэу:

«и) нэбгыритлумэ азыфагу метритфим нахь мымаклэу дэл зыхууклэ, жыс къабзэм физкультуурэм спортымрэ ша- пыльынхэ, социальнэ дистанционированер къыдзылытээрэ нэбгыритлумэ урамын щытезеклухан алъэкыицтэ, ау цыфхэр бэу зыдышыи чыпшэхэм, кілэлэцыкы джэгупшэхэм ахэр клохэ хъущтэп;»;

2) я 2-рэ пунктым иа 2-рэ подпункт хэт гущылхэу «Урысые Федерацием и Президент 2020-рэ ильэсүм мэлыльфэгъум и 28-м ышыгъэ Указэу № 294-р зытетэу «Коронавирусым земыгъэушомбъугъэнхэм, Урысые Федерацием щыпсэухэрэм санитар-эпидемиология лъэныкъомкэ щылэкэ тэрэз ягъэгъотыгъэнхэм шапхъэхэр загъэфедэштэх плаильэр лъыгъэктэгъэнхэм ехыллагь» зыфиорэр амал тедзэу зэрхъащхэм яхыллагь» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм и Лышьхъэ 2020-рэ ильэсүм мэлыльфэгъум и 10-м ышыгъэ Указэу № 45-р зытетэу «Коронавирусым земыгъэушомбъугъэнхэм, Урысые Федерацием щыпсэухэрэм санитар-эпидемиология лъэныкъомкэ щылэкэ тэрэз ягъэгъотыгъэнхэм шапхъэхэр загъэфедэштэх плаильэр лъыгъэктэгъэнхэм ехыллагь» зыфиорэр амал тедзэу зэрхъащхэм яхыллагь» зыфиорэр хэгъэхъогъэнхэу.

Урысые Федерацием щыпсэухэрэм санитар-эпидемиология лъэныкъомкэ щылэкэ тэрэз ягъэгъотыгъэнхэм атегъэпсихъагъэу Урысые Федерацием и Президент и Указхэм ягъэцкэнкэ амал тедзэу зэрхъащхэм яхыллагь» зыфиорэр хэгъэхъогъэнхэу;

3) я 6-рэ пунктым иа 1-рэ подпункт хэт гущылхэу «Урысые Федерацием и Президент 2020-рэ ильэсүм мэлыльфэгъум и 28-м ышыгъэ Указэу № 294-р зытетэу «Коронавирусым земыгъэушомбъугъэнхэм, Урысые Федерацием щыпсэухэрэм санитар-эпидемиология лъэныкъомкэ щылэкэ тэрэз ягъэгъотыгъэнхэм шапхъэхэр загъэфедэштэх плаильэр лъыгъэктэгъэнхэм ехыллагь» зыфиорэр амал тедзэу зэрхъащхэм яхыллагь» зыфиорэр хэгъэхъогъэнхэу;

2. Официальна къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы Указым куаччэ илэ мэхь.

Адыгэ Республикэм и Лышьхъэ Къумпыйл Мурат къ. Мыекуапэ, жъоныгъуакэм и 13, 2020-рэ ильэс № 62

Гъэзетеджэм ишюши-еплъыкI

Тхыгъэ зэфэшхъафхэм сагъэшьыгъэ гупшысэхэр

Шэклогъум и 13-м 2019-рэ ильэсүм «Адыгэ макъэм» къыхиутыгъагь гуманитар уштыхынхэмкэ Адыгэ республикэ институтын иофышэу Пэнэшьу Аскэр истатьяу «Гушьхэлэжыгъэр, Диныр, Тхъэр, Цыфыгъэр» зыфиорэр.

Аскэр игупшысэ сакхэм сугуутигъээр чынчжээр сяджэжьыгъ. Итхыгъэ гупшысэ куу хильхъагь, куплк ушьагъэ клоцьль. Дунаим уцыфэу укытхехуягъэу ушэлэсүмэ, укъэзыуцуухъэрэц цыфхэм узэррафицьын, о узыфэдэн фаер акыл үшкэе къытфызэхийгъэх. Аскэр исурэтэу гъэзетым итми къыхэцы зэрэшүшүр. Итхыгъэ шхъэу къыфыгъээр икыу фэдизэу къыдгургыалоу, зэрэшэнгъэлэлжыр къыхэцьеу къыддэгощагь. Афэрим, Аскэр!

Сэ зэрэсшошырэмкэ, шэныгъэлэжышихуу ущымытми, адигэ хэбээ дахэхэр зепхэхэм, Аскэр итхыгъэ къыбгурийгъэу, бгэцэклагъэу сепллы. Ау ар икыу фэдизэу тильтээпкыкыкэ зэрэтимыгъэцэклэжырэц къеушыххаты лытэгъэ зыфэсшэу, Хъялъекъуа

щыпсэоу, гъэзетым иныбджэгъушоу Хъодэ Сэфэр итхыгъэу «Тхъэм шошхууныгъэ фуулиэм» зыфиоу щылэ мазэм и 15-м, 2020-рэ ильэсүм къыхиутыгъэм. Сэфэр къетхы: «Адыгэм непэ сеплышын, уахтэм шоу къыхихыгъэмрэ ежь шоу хэлтигъээм щыщэу а охтэдэдэм 1эпихыгъэмрэ зызэгъяашхэкэ, сагу мэузы. Сыдэу дэгъубэ тхэзигъга адэадыгэхэм...»

Зыпшэ умыклюжын шылыгъэнгъэ! Тхэмыльтывгъабэу къытхэхьагъэхэм, тхэлтигъябэу чыттынагъэхэм язылофыгъу дунаир зыхъожыгъэхэм яфэло-фашихэм язытетэу къытфитхыгъэри. «Мы иофын гузэгъабгъэ къыхэмийн фэш, ильэсүм зэ, тло къоджэдэсхэр ефэнхэм аугъохэм, иофу раҳуухьа-

гъэр зэрагъэцаклээрэм ригу- щылхэм, ишуагъэ къэлхонэу къысшошы», — elo Сэфэр. Ар къыпшомышилэу, Сэфэр, пша- пэуи сэ къэслон слъэкыицт, ау аши тыпчыж.

Мы иофын гузэгъабгъэу сэ къызеджагъэу, егъэджэн- плуутигъэм иветеранэу, Нэшхуу- къуае щыпсэоу, Кыкы Вячеслав щылэ мазэм и 31-м, 2020-рэ ильэсүм «Адыгэ макъэм» къыригъэхъагъэу «Зэдэгъэштэ- ныгъэ ишыклагь» зыфиорэми урылажьэм тэрэз дэд. Мы зыцэл къеслэгъэхэ Аскэри, Сэфэри, Вячеслави афэдэхэр зэрэтилэхэр тинаасын, ау сид фэдиз хэт ыуагъэми, ытхыгъэми, ахэр зыгорэм егъэца- къэхэм сшээрэп.

Сэ псаэрэу къызэфэсэйлжы- жыгъээр ары згъотыжыщтыр нахь, іэнэ зэгъэфагъэу сфаши-

жырэм хэсхыжын щылхэм. Ешхэ-шьом фэдэу мы иофын гъэрэхэдээ юнчжээхээри ягъусэхэу Алахъэм къельэгъух. Гъашэе зиэлэу гунахь шлагъэ зимиэ щылхэм. Джары нэмазри зыкэшын фаер, псаэрэи зыкэшын фаер. Алахъ лъаплэм къыпшохъээ бээ дахэмкэ зыфебэзээн плъэкишт.

Шошхууныгъэ Тхъэм фызиэм ишьэбагъы, игуклэгъуи зыпк итыштых. Цыфым ежь зэришэжыщтым фэдэ зыми къыришэн ылъэкыщтэп. «Чэтэрэ зэраукаштыр лъабжэхэлэ къычлеупхуукы» elo адигэ гущылхэм. Цыфым жъалымыгъэ зэрихъанэу, мыхъо-мышшэхэр ышэнхэу Тхъэм къыгъэхъугъа! Ары шхъяа, цыфыр нэкъохуул, къаигъэ. Нахь лъэшний лашэр ий. Дунаир зээчжээхъэйн, тичыгуи зуушонэу макла цыфым къытугушы- сыгъэр? Мыхъамелэ мыхъа- бзэм уигъэпсайна, чэщи, мафижым хэмийн чапычыр къыхынэу, жъалымыгъэхэ щылхэм. Тэ тызышаптгыгъэ унагъохэм, хэгъэгүм сабын ипүн, игъэсэн

гъунэ лъэшэу щылхыфыщтыгъ. Джы къэхъурэ сабийхэм сида агу къэхъынэу арашылхэрэ?

Учлэ джэуапынчэхэр бэдэд.

Цыф лъэпк зэфэшхъаф пэччье ежь идин гъэнэфагъэу зэрхэхэ. Ау динир, Тхъэр зышхъэ къихъанэу фэмынхэр тэхаклох, uklakloх, жъалымых. Шумрэ емрэ мыхэм зэхахышурэп. Мыхэм афэдэхэм къаклэнгъэх джы дунаим тет цыфыр езгээтэхъохырэ «вирусыр». Мы узым пэшүеу илээгээхъу, ау дунаир ашкэ къабзээ хъужына? Сыхэукъомэ, я Алахъ, къысфэгъээ.

Хъэзаби бэлахь
Дунаим щызекли, Ахърэтий щызекли, Хэмийфэхэр, хэмийпльэхэр, Нэлпэлэгъу дахэрэ, щылэкэ дахэрэ, Хые гъогурэ, Гъогу нэфынэрэ, Джэнэт лъаплэрэ Алахъталэм къаритынхэу!
ХҮҮТ Сар. Кэлэгэгэдэжэ юфшэнэм иветеран. къу. Адэмий.

